

№ 2 әдістемелік кеңестің хаттамасы

14.11.2025

Қатысқаны: 28

Тақырыбы: «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы бойынша физикалық қасиеттерді дамыту, коммуникативтік дағдыларды дамыту бағыттары бойынша міндеттер»

Күн тәртібінде:

1. Үлгілік оқу бағдарламасы бойынша физикалық қасиеттерді дамыту (*тәрбиеші А.Боккарина*);
2. Үлгілік оқу бағдарламасы бойынша коммуникативтік дағдыларды дамыту (*тәрбиеші Г.Азирбекова*);
3. Искерлік ойын (*әдіскер И.А.Джанадилова*);
4. «Педагогтерге арналған жасанды интеллектің түрлері» (*әдіскер И.А.Джанадилова*)

ЖИНАЛЫС БАРЫСЫ:

1.Бірінші сұрақ бойынша тәрбиеші А.Боккарина «Үлгілік оқу бағдарламасы бойынша физикалық қасиеттерді дамыту» тақырыбында баяндама оқыды:

Физикалық қасиеттерді дамыту

Физикалық дамыту балалардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, күн сайын ойын түрінде және дене шынықтыру ұйымдастырылған іс-әрекеті арқылы жүзеге асырылады.

Мақсаты: денсаулық сақтау технологиясын қолдана отырып, балалардың физикалық біліктері мен дағдыларын қалыптастыру және негізгі қимыл түрлерін жетілдіру болып табылады.

Міндеттері:

негізгі қимыл түрлерін жетілдіру: жүру, жүгіру, өрмелеу, лақтыру, секіру, тепе-теңдік сақтау, жалпы дамытушы жаттығуларды, ұлттық, қимылды, саусақпен ойналатын ойындарды, шынықтыру шараларын қолдану арқылы балалардың денсаулығын нығайту; салауатты өмір салты туралы бастапқы түсініктерін қалыптастыру және құрдастарымен бірлесіп әрекет етуге дайындау.

Күтілетін нәтижелер:

- әртүрлі бағытта және берілген бағытта шеңбер бойымен қолдарын әртүрлі қалыпта ұстап жүреді;
- шағын топпен және бүкіл топпен қарқынды өзгертіп жүреді;

- белгі бойынша тоқтап жүреді; жүруде тепе-теңдікті сақтайды;
- заттардың бойымен, астымен еңбектейді;
- ересектермен бірге дене жаттығуларын орындай алады; спорттық жаттығуларды орындау техникасын біледі;
- шананы жібінен сүйретеді, ойыншықтарды шанамен сырғанатады; допты нысанаға лақтырады;
- доптарды заттардың арасымен, бір-біріне домалатады; жеке гигиенаның бастапқы дағдыларын меңгерген;
- шынықтыру шараларын өткізу кезінде жағымды көңіл-күй танытады; қимылды ойындарды қуана ойнайды;
- қимыл белсенділігіне жағымды эмоция білдіреді; бұрын меңгерген қимылдарды өз бетінше орындайды; бетін, қолдарын өз бетінше жуады;
- жеке заттарды қолданады;
- белгілі бір ретпен киінеді және шешінеді;
- үстел басындағы мәдениеттің қарапайым дағдыларын біледі.

Дене шынықтыру.

Негізгі қимылдар.

Жүру. Әртүрлі бағытта және берілген бағытта шеңбер бойымен, қолдарын әртүрлі қалыпта ұстап, бір-бірінің қолдарынан ұстап, аяқтың ұшымен жүру, шағын топпен және бүкіл топпен қарқынды өзгерте отырып, белгі бойынша тоқтап, иректелген лентаның бойымен жүру.

Тепе-теңдік сақтау жаттығулары. Тура жолмен, сызықтармен шектелген (ені 20-25 сантиметр, ұзындығы 2-2,5 метр) жіптің бойымен, гимнастикалық скамейканың үстімен жүру, заттарға шығу (гимнастикалық скамейкаға, жұмсақ модульге); тұру, қолдарын жоғары көтеру, түсу; заттардан (биіктігі 10-15 сантиметр); құрсаудан құрсауға аттап өту; тақтайдың үстімен 20 сантиметр арақашықтықта орналасқан бірнеше кедергілерден (ленталардан, текшелерден және тағы басқа) аттап жүру, орнында баяу айналу.

Жүгіру. Бірқалыпты, шашырап, берілген бағытта, әртүрлі қарқынмен, заттардың арасымен, аяқтың ұшымен, белгі бойынша тоқтап, бірінің соңынан бірі (20 метр дейін) шағын топқа бөлініп және бүкіл топпен жүгіру, бағытты өзгертіп, шашырап, 30-40 секунд бойына тоқтамай жүгіру, жүруден жүгіруге және керісінше ауысу.

Еңбектеу, өрмелеу. Шектеулі жазықтың, көлбеу тақтайдың бойымен, доғаның, гимнастикалық скамейканың астынан, әртүрлі заттардың, арқанның астынан нысанаға дейін төрттағандап (алақанымен, тіземен тіреп) еңбектеу. Биіктігі 10 сантиметр, ауданы 50 x 50 сантиметр модульге өрмелеу.

Домалату, лақтыру. Екі қолмен, әртүрлі тәсілдермен әртүрлі бастапқы қалыпта 0,5-1,5 метр арақашықтықтағы нысанаға (төмен, жоғары) лақтыру; отырып және тұрып, түрлі заттардың астынан 0,5-1,5 метр арақашықтыққа доптарды домалату, доптарды бір-біріне домалату.

Секіру. Бір орында тұрып қос аяқпен секіруге, алға қарай ұмтыла қос аяқпен затқа дейін (10-15 сантиметр) секіруге, 10-15 сантиметр биіктіктен секіруге, еденде жатқан секіргіштен, лентадан (қатар қойылған 2 арқаннан) аттап секіруге үйрету.

Жалпы дамытушы жаттығулар.

Қолдың білектерін, иық белдеуінің бұлшық еттерін дамытуға және нығайтуға арналған жаттығулар. Қолды алға, жоғары, екі жаққа көтеру; қолды кеуде тұсында айқастыру және екі жаққа жазу. Қолды артқа қою; оларды бүгіп, жазу, қолды шапалақтау, қолдарды алға-артқа сермеу, саусақтарды бүгу және ашу.

Арқаның бұлшық еттерін және омыртқаның иілгіштік қасиетін дамытуға және нығайтуға арналған жаттығулар. Жанында тұрған (отырған) адамға қолындағы заттарды беріп, оңға-солға бұрылу. Алға және екі жаққа еңкею. Еденде отырып, аяқтарды кезекпен бүгу және жазу. Шалқасынан жатқан қалыпта аяқтарын көтеру және түсіру. Тізерлеп тұрып, өкшеге отыру және тұру.

Іштің және аяқтың бұлшық еттерін дамытуға және нығайтуға арналған жаттығулар. *Орнында жүру.* Бастапқы қалыпта тұрып, сол (оң) аяқтың тізесін (заттан ұстап) бүгу. Таяныштан ұстап отыру, аяқтың ұшымен тұрып, тартылу. Аяқтың өкшесін алға қою. Аяқтың бақайларын қимылдату (отырып).

Қимылды ойындар.

Балаларды ересектермен бірге қимылдары жеңіл, мазмұны қарапайым қимылды ойындар ойнауға ынталандыру. Балалардың ойынға қызығушылығын дамытуға ықпал ете отырып, негізгі қимылдарды (жүру, жүгіру, лақтыру, домалату) жетілдіру. Қимылдарды үйлесімді орындауға, кейбір кейіпкерлердің қарапайым әрекеттерін жеткізе білуге үйрету (қоян сияқты секіру; аю сияқты қорбаңдап жүру).

Спорттық жаттығулар.

Шанамен сырғанау: шанаға отырып, төбешіктен сырғанауға, шананы жібінен сүйретуге, ойыншықтарды шанамен сырғанатуға үйрету.

Велосипед тебу: үш дөңгелекті велосипедке отыруға, одан ересектердің көмегімен және көмегінсіз түсуге, ересектердің көмегімен және өз бетінше рөлді басқаруға үйрету.

Мұзды жолдармен сырғанау: балаларды қолынан жетелеп сырғанату.

Дербес қимыл белсенділігі.

Ересектің бақылауымен ойын әрекеттерін (спорттық, би) орындауға, қимыл белсенділігіне жағымды эмоция білдіруге, бұрын меңгерген қимылдарды өз бетінше орындауға ықылас танытуға баулу.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.

Ересектің бақылауымен бетін, қолдарын ластанған кезде және тамақтың алдында өз бетінше жуу, беті мен қолын жеке орамалмен құрғатып сүрту, ересектің көмегімен өзін ретке келтіру.

Жеке заттарды қолдану (қол орамал, майлық, орамал, тарақ, түбек).

киіміндегі олқылықты байқау және оны өз бетінше, ересектердің көмегімен ретке келтіру, белгілі бір ретпен киіну және шешіну, әртүрлі ілгектерді қолдана білу, ұйықтар алдында киімдерін шкафқа немесе орындыққа ұқыпты бүктеп қою. Үстел басындағы мәдениеттің қарапайым дағдыларын қалыптастыру: нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып шайнау, тамақ ішкенде сөйлемей, үстел

басында дұрыс отыру.

Сауықтыру-шынықтыру шаралары.

Жыл бойы медицина қызметкерінің жетекшілігімен балалардың денсаулығы мен жергілікті жағдайлар ескеріліп, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.

Балаларды топта жеңіл киінуге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету.

Серуенде қимылды ойындарға қатысуға және жаттығуларды орындауға қызығушылық пен ықылас танытуға баулу.

Шынықтыру шараларын өткізу кезінде балалардың денсаулық жағдайын ескеріп, жеке тәсілді жүзеге асыру.

2.Екінші сұрақ бойынша тәрбиеші Г.Азирбекова «Кіші және ортаңғы топтардағы коммуникативтік дағдыларды дамыту» тақырыбында баяндама оқыды:

Коммуникативтік дағдыларды дамыту

Коммуникативтік дағдыларды дамыту балалардың жеке ерекшеліктерін ескере отырып, күн сайын ойын түрінде және сөйлеуді дамыту, көркем әдебиет ұйымдастырылған іс-әрекеттері арқылы жүзеге асырылады.

Мақсаты сөздік қорды байыту, сөйлеу дағдыларын, әдеби шығармалар мен халық ауыз әдебиеті шығармаларына қызығушылықты қалыптастыру болып табылады.

Міндеттері:

көрнекілікке сүйенбей айналасындағылардың сөзін түсіну қабілетін дамыту;

дыбыстарды дұрыс айтуды дамыту;

қолжетімді халық ауыз әдебиеті, көркем әдебиет шығармаларына, театр әлеміне баулу;

кітаптарға қызығушылықты дамыту; пассивті және белсенді сөздік қорды байыту; түрлі балалар әрекетінде қазақ халқының мәдениетімен, салт- дәстүрлерімен таныстыру арқылы балалардың ауызша және байланыстырып сөйлеуін дамыту.

Күтілетін нәтижелер:

- ересектердің сөзін тыңдайды және түсінеді;
- жеке дауысты және дауыссыз дыбыстарды, еліктеу сөздерін айта алады; сөздерді және қарапайым сөз тіркестерін (2-4 сөз) қайталап айтады; ойыншық, киім, аяқкиім, ыдыс, жиһаз, көгөніс пен жеміс, үй жануарлары
- мен олардың төлдерінің атауларын, көлік құралдарын және жеке бас гигиенасы заттарын білдіретін сөздерді атайды;
- еңбек әрекетін (жуу, суару, құю), қарама-қарсы мәндес әрекеттерді (ашу- жабу, кию- шешу, алу-салу), адамдардың қарым-қатынасын (құшақтау, көмектесу), көңіл-күйін (қуану, күлу, ренжу) білдіретін сөздерді біледі;
- сөйлегенде заттарды сипаттау үшін зат есімдер мен етістіктерді, сын есімдерді қолданады;
- қазақ халқының құндылықтарына қызығушылық танытады; меңгерілген сөздерді ауызша сөйлеуде өз бетінше қолданады; ересектердің сөзін түсінеді, өз ойын айтады;
- шағын әңгімелерді көрнекі сүйемелдеусіз тыңдап, қарапайым сұрақтарға жауап береді;
- кітаптағы суреттерді қарайды, олардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап береді;
- кейіпкерлердің әрекеттерін (қимылдарын) қайталап ойнайды; артикуляциялық жаттығуларды орындайды;
- көркем шығармаларды эмоционалды қабылдайды;
- бесік жырларын, халық әндерін, ертегілерді, авторлық шығармаларды тыңдайды;
- оқылған шығармадағы жекелеген сөздерді қосылып қайталап айтады; таныс шығармаларды көрнекіліксіз тыңдайды;
- кітаптардағы иллюстрацияларды қарайды, суреттердің мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап береді;
- ойындарда кейіпкерлердің бейнелерін қарапайым түрде бере алады; педагогтің көмегімен шағын тақпақтарды қайталап айтады.

Сөйлеуді дамыту.

Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Жеке дауысты және дауыссыз дыбыстарды, еліктеу сөздерін, сөздерді және қарапайым сөз тіркестерін (2-4 сөз) дұрыс қайталап айтуға үйрету. Артикуляциялық және дауыс аппаратының сөйлеу кезінде тыныс алу, есту қабілетінің дамуына ықпал ету.

Сөйлеу қарқынын, дауыстың жоғарылығы мен күшін ескеріп, дыбыстардың, сөздер мен сөз тіркестерінің анық айтылуына назар аудара отырып, дауыс аппаратын дамыту, артикуляциялық гимнастика жасау.

Сөздік қорды қалыптастыру. Балалардың сөздік қорын:

ойыншық, киім, аяқкиім, ыдыс, жиһаз, көгөніс пен жеміс, үй жануарлары мен олардың төлдерінің атауларын, көлік құралдарын және жеке бас гигиенасы заттарын білдіретін зат есімдермен;

еңбек әрекетін (жуу, суару, құю), қарама-қарсы мәндес әрекеттерді (ашу- жабу, кию-шешу, алу-салу), адамдардың қарым-қатынасын (құшақтау, көмектесу), көңіл-күйін (қуану, күлу, ренжу) білдіретін етістіктермен;

заттардың түсін, көлемін, пішінін, дәмін білдіретін сын есімдермен байыту.

Қазақ халқының ұлттық салт-дәстүрлеріне баулу, балаларды бесікпен

таныстыру, қуыршақты бесікке бөлеп, бесік жырын айтып отырып ойнату арқылы балаларды қамқорлыққа баулу, балаларға бесік жырын күнделікті ұйықтар алдында тындатуды әдетке айналдыру, топтағы барлық баланы ересектердің жақсы көретінін сездіру.

Менгерілген сөздерді ауызша сөйлеуде өз бетінше қолдануға ықпал ету.

Тілдің грамматикалық құрылымы.

Балаларды зат есімнің көпше түрін қолдануға, сын есімді зат есіммен, етістіктің өткен шағымен байланыстыру, сөз тіркестерін құра білуге (сын есім + зат есім, зат есім + етістік), сөздердің дұрыс айтылуын, зат есімдердің көпше түрде дұрыс қолданылуын ескеріп, сын есімдерді зат есімнің көпше түрімен сәйкестендіру.

Байланыстырып сөйлеу.

Ересектердің сөзін түсінуге, шағын әңгімелерді көрнекі сүйемелдеусіз тындауға, қарапайым сұрақтарға (Кім? Не? Не істейді?) және неғұрым күрделі (Не әкелді? Кімге әкелді? Неге әкелді? Қашан әкелді?) сұрақтарға жауап беруге, өз ойын айтуға үйрету.

Кітаптардағы суреттерді қарау, ондағы таныс заттарды атау, педагогтің өтініші бойынша суреттен заттарды тауып, сұрақ қою: «Бұл кім (не)?», «Не істеді?». Қарапайым сюжеттік суреттердің мазмұнын айтып беру. Кейіпкерлердің әрекеттерін (қимылдарын) қайталатып ойнату.

Көркем әдебиет.

Балалардың жастарына сәйкес көркем шығармалар оқу.

Балаларды бесік жырларын, халық әндерін, ертегілерін, авторлық шығармаларды тындауға үйрету.

Оқып беруді ойыншықтарды, суреттерді, үстел үсті театрының кейіпкерлерін және басқа да көрнекі құралдарды көрсетумен сүйемелдеу, сонымен қатар көрнекіліксіз көркем шығарманы тындау.

Балаларды педагогтің көмегімен өлеңді толық қайталауға ынталандыру.

Таныс өлеңдерді оқыған кезде балаларға сөздерді, сөз тіркестерін қосылып айтуға мүмкіндік беру.

Балалардың назарын кітапты қарап отырған балаға аудару. Балалармен бірге балалар әдебиетінің шығармаларына арналған иллюстрацияларды қарау.

Суреттердің мазмұны бойынша қойылған сұрақтарға жауап беруді дамыту.

3. Үшінші сұрақ бойынша әдіскер И.А.Джаналилова педагогтермен іскерлік ойынын ойнатты.

ТРЕНИНГ:

1. Қой (өмірдегі өзіңнің болмысың). 2. Жылқы (жұмыста әріптестерің көреді). 3. Тышқан (сенің қарсыласың) 4. Теңіз (сенің өмірің)
2. «Кім жылдам?» (екі командаға бөлінеді, бір-біріне екі таяқшалар арқылы шар береді)
3. «Кім епті?» (екі командаға бөлініп, дене мүшелерін атағанда көрсетеді, боулинг деген кезде кім бірінші алады, ойында сол қалады).

БАРЫСЫ:

1. Ашық ҰІӨ-ін талдау:

- Разработканы дұрыстап жазу, бағытын, міндеттерін, ҰІӨ-нде қолданатын барлық әдіс-тәсілдерді толық, дұрыстап жазу, уақытында бекітіру;
- Әр ҰІӨ-ін өзіне сай етіп өткізу;
- Шығармашылық жұмыстарда (құрастыру, жапсыру, сурет салу, мүсіндеу) үлгі беру;
- Баланы сөйлету;
- Тосын сәт ұйымдастыру, кейіпкер кіргізу;
- ЖИ қолдану;
- Қосымша мамандармен кіріктіру.

2. Үлгілік оқу бағдарламасымен жұмыс істеу:

- ҰІӨ-ін тізіп, оқу, түсіндіру;
- Бағыттарды оқу, жаттау;
- Дене шынықтыру бойынша міндеттерді жазу, оқу;

- Тіл дамыту, көркем әдебиет бойынша міндеттерді жазу, оқу.

3. Құзыреттілік, тірек, «Жасыл балабақша» семинары бойынша жаңалықтар:

- ❖ Құзыреттілік бойынша наурызда аудандық семинар тақырыбы: «Этнопедагогика» - жауапты топтар (ересек, МАД, ортаңғы). Тапсырма: әр апта сайын 1 мақал-мәтел, 1 жаңылтпаш, 1 жұмбақтан жасттап, 1 ұлттық ойын, 1 салт-дәстүрден айтып, үйретіп отыру.
- ❖ «Жасыл балабақша» жобасы бойынша жауапты топтар: ортаңғы топтар. Тапсырма: аптасына 1 рет тәжірибе жұмысын жасау. Терезенің алдына бақша әзірлеу.

4. Жасанды интеллект туралы айту.

Жауапты: Жеңісгүл Сейілхан, Азирбекова Гүлнұр, Толыбайқызы Ақмарал, Аманғалиева Ақгүл, Тұрмағанбет Ақгүл, Боккарина Асылгүл, Оспан Тұрсын, Мусина Айбану, Нұрзат Мұхтарқызы, Изтлеуова Ғалия, Мухамбетжанова Әсима, қосымша мамандар.

4.Төртінші сұрақ бойынша әдіскер И.А.Джанадилова «Педагогтерге арналған жасанды интеллектінің түрлері» тақырыбында түсіндірі, жасанды интеллектіні жұмыста қолдануды үйретті.

ChatGPT (OpenAI)

Мақсаты: мәтін жазу, сұрақтарға жауап беру, идея ұсыну, мазмұн талдау.

Тегін нұсқасы: ChatGPT 3.5 нұсқасы openai.com және мобильді қосымша арқылы тегін қолжетімді.

Сілтеме: <https://chat.openai.com>

Қалай пайдалануға болады:

Тақырыптық эссе жазуға көмек;

Резюме немесе хат үлгісін дайындау;

Жоспар, сценарий, идея генерациялау;

Қарапайым кодтау және аударма сұраныстары.

Copilot

Мақсаты: интернеттегі нақты ақпаратпен жұмыс істеу.

Тегін нұсқасы: Microsoft Edge браузері арқылы қолжетімді.

Сілтеме: <https://copilot.com>

Қолданыс:

Жаңалықтар мен деректерді нақты уақыт режимінде табу;

Сілтемесімен бірге жауап алу;

Талдау, салыстыру, дәйексөздермен мазмұн шығару.

Google Gemini (бұрынғы Bard)

Мақсаты: мәтіндік және визуалды сұраныстармен жұмыс.

Тегін нұсқасы: google.com сайтында тіркелмей қолдануға болады.

Сілтеме: <https://gemini.google.com>

Артықшылықтары:

Google іздеу жүйесімен тікелей байланысқан;

Мәтін мен суретті қатар талдай алады;

Суреттерді сипаттап, түсіндіріп береді.

ЖИ құралдарын тиімді пайдалану үшін кеңестер:

- Нақты, қысқа әрі түсінікті сұрақ қойыңыз;
- Қай тілде жауап алғыңыз келсе, сол тілде жазыңыз;
- Бірнеше рет сұранысты түрлендіріп көріңіз (айтылымды өзгерту, нақтылау);
- Құпия ақпаратты енгізбеңіз;

Мәтіннің барлығын тексеріп, адам ретінде редакциялауды ұмытпаңыз.

Жасанды интеллект құралдары бүгінде шығармашылық, білім, жұмыс және жеке өмір салаларында көмекші құралға айналды. Ең бастысы — дұрыс қолдану мен жауапкершілікпен пайдалану. Төмендегі құралдардың барлығының тегін нұсқасы бар, ал мүмкіндіктері күн санап артып келеді. Бұл технологиялардан шет қалмай, оларды күнделікті жұмысқа бейімдеген жөн.

Шешімі:

1. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны бойынша ұйымдастырылған іс-әрекеттерді өткізу;
2. Жасанды интеллектіні балабақшаның оқыту және тәрбиелеу үдерісіне енгізу.

Төрайымы:

Хатшы:

Ж.Тлеумаганбетова

Ә.Мухамбетжанова

A handwritten signature in blue ink, likely belonging to the official named Ә.Мухамбетжанова.